

ABOVSKÝ

hlásnik

14. ročník, číslo 1, apríl 2019
www.regionhornad.sk

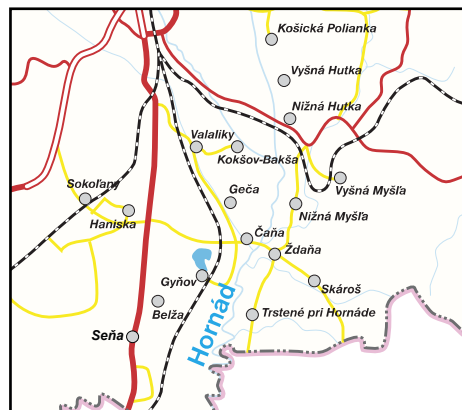
so silou jari

Tretí najlepší slovenský časopis v kategórii neziskových a rozpočtových organizácií súťaže Podnikové médium roka

Vydáva Regionálne združenie obcí Hornád: Belža, Čaňa, Geča, Gyňov, Haniska, Kokšov-Bakša, Košická Polianka, Nižná Hutka, Nižná Myšľa, Seňa, Skároš, Sokolany, Trstené pri Hornáde, Valaliky, Vyšná Hutka, Vyšná Myšľa, Ždaňa.

- V regióne sa začne stavba rýchlostnej cesty
- Historické miesta posledného odpočinku
- Obdobie fašiangov a pôstu kedysi a dnes
- Svetová vojna v knihe Františka Šustera
- Zima v znamení stolného tenisu

Myslíme na deti?

Dnešok môžeme nazvať vekom internetu, automobilov, ale aj odpadov. Nikdy ľudstvo neprodukovalo toľko odpadu. Našli by sme ho prakticky na všetkých miestach planéty. Všetci by sme sa mali zamyslieť, ako ho vyprodukovať menej, a tým pomôcť životnému prostrediu.

Minimum, čo môžeme urobiť, je poctivo triediť zmesový komunálny odpad, sklo, papier, plasty a viaceré iné materiály. Nielenže tým výrazne pomôžeme okoliu, ale zároveň šetríme obecné financie.

Malo by byť pre nás samozrejmosťou využívať spätný zber elektroodpadu, pneumatík, batérií a akumulátorov, nespotrebovaných liekov. Sú to nenáročné, priam základné zásady. No napriek tomu, že vrecový zber skla, plastu a papiera u nás funguje už dlhodobo, vo veľkokapacitných kontajneroch i v kukanádobách sa stále nachádza množstvo papiera, plastových aj sklenených fľaš, elektrospotrebičov a pneumatík. Akoby uvedené zásady pri nakladaní s odpadom pre mnohých ľudí neplatili.

Skúsme ich dodržiavať hlavne kvôli deťom, aby raz nepovedali, že ich predkovia im zanechali zdevastovanú krajinu.

Lubomír Vranka,
starosta obce Skároš

Pred smetami neujdeme, aspoň ich vyrobíme menej

Nielen chlieb je každodenný

Aj vás nahnevalo zvýšenie cien za odvoz odpadu, vymerané na tento rok? Nadšením neprekypujú nielen domácnosti, ale ani starostovia.

Napríklad aj v jednej z našich najmenších obcí – Belži – sa zvýšila cena z 15 eur v roku 2018 za osobu na 17 eur pre tento rok. Ak by sa však mali zohľadniť skutoč-

né náklady, poplatok by sa vyšplhal až na 23 eur, ako potvrdzuje starosta **Ondrej Pravda**. Či si to uvedomujeme alebo nie, obec dopláca rozdiel. A tak sa zužujú možnosti na zaujímavé investovanie do jej rozvoja.

Do hry vstupujú aj organizácie zodpovednosti výrobcov (OZV), napríklad Natur-Pack, ktoré orga-

nizujú triedený zber – sklo, papier, plasty/kovy. Obce nemali dosah na tie pasáže aktuálneho zákona o odpadoch a súvisiacu cenotvorbu, ktoré riešia triedený zber. V trojuholníku s Kositom (zberná spoločnosť) a OZV ťaháme často práve my za najkratší povraz.

pokračovanie na strane 3

Šibalstvá pred Velkou nocou

Faschingové posedenia v kruhu priateľov dobre naladili na veľkonočné obdobie. Viac na stranách 10 a 11.

Opäť k urnám

Prezidentské voľby

Voľby hlavy štátu nepriniesli žiadne zásadné prekvapenia. Vo všetkých obciach regiónu vyhrala 1. kolo postupujúca kandidátka **Zuzana Čaputová** s 3 699 hlasmi. Druhý postupujúci kandidát **Maroš Šefčovič** získal v deviatich našich obciach druhý najväčší počet hlasov a za víťazkou prvého kola zaostal dohromady o 2 080 hlasov. Najvyššiu volebnú účasť dosiahla v oboch kolách Belža so 61,49 % v prvom a s 51,46 % v druhom. Naopak v Sokolčanoch prišlo hlasovať 38,28 %, resp. 28,96 % voličov. Priemerná volebná účasť v regióne dosiahla v prvom kole 47,49 % a v druhom 37,73 %. Zuzana Čaputová zvíťazila v 2. kole vo všetkých obciach regiónu s celkovým rozdielom 1 628 hlasov. S najtesnejším náskokom štyroch hlasov porazila Maroša Šefčoviča v Gyňove.

Voľby do Európskeho parlamentu

Už štvrtýkrát bude Slovensko voliť svojich zástupcov do Európskeho parlamentu. V sobotu 25. mája sa rozhodne, ktorí 13 kandidáti (alebo 14 v prípade odchodu Spojeného kráľovstva z EÚ) budú našu krajinu zastupovať najbližších päť rokov v Štrasburgu a Bruseli. Právo voliť majú plnoletí občania SR alebo iného členského štátu s trvalým pobytom na našom území. Voliť môžu aj občania SR bez trvalého pobytu v EÚ, ktorí sú v deň konania volieb na území Slovenska. Nezahodte šancu zvoliť poslancov, ktorí budú rozhodovať o budúcnosti celej Európy.

mg

Boli „na koberci“

Od minulého roka môžete na internete, vrátane Facebooku, sledovať vysielanie Východoslovenskej televízie, ktorá mapuje dianie prostredníctvom zaujímavých reportáží a rozhovorov s ľuďmi. Do pravidelnej relácie „Na koberci“ prichádzajú starostovia z východoslo-

venských obcí. Takýto rozhovor o súčasnosti a budúcnosti svojej obce už absolvovali starostovia **Denis Vargová** z Gyňova, **Patrik Rusňák** z Geče a **Ján Kokarda** zo Ždane. Ďakujeme za peknú reprezentáciu obce aj regiónu.

ao

Stavba rýchlostnej cesty na obzore

S výstavbou úseku rýchlostnej cesty R2 Košice-juh – Košické Olšany sa možno začne už v tomto roku. Týka sa aj nášho regiónu. Na podrobnosti sme sa opýtali hovorkyne Národnej diaľničnej spoločnosti (NDS) **Michaely Michalovej**.

■ Dochádza k rozdeleniu úseku?

Áno. Celková dĺžka cesty je 23 825,80 metrov. Prvý úsek povedie v dĺžke 6 825 metrov od Šace po Hanisku, naň nadväzuje už existujúca rýchlostná cesta R2/R4 Haniska – Košice-juh v dĺžke 2 739 metrov.

Druhý úsek R2/R4 Košice-juh – Košické Olšany bude merať 14 261,80 metrov. V decembri 2018 bola vyhlásená verejná súťaž na zhotoviteľa tejto časti stavby. Na cestu medzi Šacou a Haniskou sa pripravuje tender v roku 2019.

■ Kedy plánujete vyhodnocovať cenové ponuky a v ktorom mesiaci by sa mohli začať stavebné práce v okolí obcí južne a juhozápadne od Košíc?

Súťaž na zhotoviteľa plánuje NDS uzavrieť do augusta, aby sa stavebné práce mohli začať koncom tohto roka.

■ Do akej miery by mali občania dotknutých obcí počítať s dopravnými obmedzeniami?

Toto sú tie najvýznamnejšie:

- Prístupová cesta do spalovne – v km 12,200 je počas výstavby navrhnutá jednopruhovú obchádzku, aby nebol prerušený prístup do spalovne a lokality;
- Prístupová cesta zo spalovne do Kokšova-Bakše v km 13,380 bude na nevyhnutný čas výstavby uzavretá;
- Na ceste z Krásnej na Nižnú Hutku je navrhnutá počas výstavby provizórna obchádzka;
- Na ceste medzi Košickou Poliankou a Krásnou v km 18,635 je počas budovania rýchlostnej cesty navrhnutá provizórna obchádzka, pri budovaní mosta bude cesta na nevyhnutnú dobu uzavretá.

Za informácie ďakuje Anton Oberhauser

Pamätajte na 2 %

Nezabudnime, že do 30. apríla môžeme rozhodnúť, ktorej neziskovej organizácii či občianskemu združeniu venujeme dve percentá z dane z príjmu odvedenej v minulom roku. Adresátom sa môžu stať združenia z nášho regiónu, no aj ktorákoľvek organizácia uvedená na webovej stránke www.rozhodni.sk, stačí si vybrať a doručiť tlačivo na daňový úrad, pokiaľ sme to už neurobili v daňovom priznaní.

tob

„Prajem vám, aby ste aj v tomto roku mali taký dobrý Abovský hlásnik ako stále. Veľa úspechov a nech sa vám darí,“ napísala nám stála čitatelka Anna Čurilová. O tom, ako váš časopis bude vyzeráť a vychádzať, rozhodujú aj starostovia na rade regiónu. Záber je z februárového zasadnutia v Belži.

red

Jednoduchšie parkovanie v meste

Od februára sa situácia v parkovaní v Košiciach stala prehľadnejšou aj pre návštevníkov mesta. Dôležité je zavedenie novinky – 30-minútového parkovania. Ak nie je v blízkosti funkčný parkovací automat, využite na zaplatenie mobil. Stačí poslať sms na číslo 2200 s uvedením KE, tarifného pásma a evidenčného čísla vozidla.

Celý víkend bude zadarmo v pásmo 3 a 4, teda v širšom centre. Upozorňujeme na fakt, že mesto aktualizuje parkovací systém postupne. Vyhybať sa plateniu z dôvodu nezalosti alebo výhovoriek na chaos sa neoplatí, mestská polícia avizuje dôsledné kontroly.

mio

Nielen chlieb je každodenný

pokračovanie zo strany 1

Napríklad došlo k tomu, že kalendár odvozu kontajnerov triedeného zberu sa zmenil bez toho, aby to obce mohli pripomenovať.

► Triedme poctivejšie

Každodenný kolotoč stále väčšieho množstva odpadov a nespokojnosti ľudí je takmer nezastaviteľný. Existuje však riešenie. Zredukovať záplavu odpadu poctivým triedením. **Triedme ešte lepšie ako doteraz** – to by pokojne mohla byť myšlienka roka. A asi nielen tohto.

V Ždani začali pred štyrmi rokmi s dobrým nápadom pre všeobecnú informovanosť. V obecnom kalendári majú zvýraznené dátumy odvozu jednotlivých druhov odpadu. Podobne to robia v Haniske. Ako dodáva starosta Ždane **Ján Kokarda**, v pracovných dňoch sprístupnili kontajner na veľkoobjemový odpad a miesto na uloženie drobného stavebného odpadu, ktorého sa ročne nazbiera asi 60 ton.

Tip ponúka Nižná Myšľa. Na obecnom úrade majú nádoby na použité batérie, malé elektrospotrebiče a náplne z tlačiarň. Certifikovaná firma zbiera väčšie spotrebiče, napríklad počítače. Na objemovo väčší odpad im slúžia veľkokapacitné kontajnery prístupné niekoľkokrát ročne.

► Naše možnosti

Obce žiadajú aj o európske peniaze na dotáciu zberných dvorov. Proces, papierovo zložitejší, je v kompetencii starostov. Je potrebný na hladké fungovanie odpadového hospodárstva.

Naše obce i niektorí ich obyvatelia si dávajú veľmi záležať a likvidujú nelegálne skládky odpadu. Tak ako na snímke z Čane

Zberný dvor majú napríklad v Haniske, v máji by mal ďalší pribudnúť v Skároši.

Prevádzka na zbernom dvore musí dodržiavať legislatívu, povolenia z úradu životného prostredia na konkrétne druhy odpadov, kde okrem papiera, skla či plastov je možné priniesť aj drobný stavebný materiál, keramiku, dlaždice, jedlé oleje a tuky, starý nábytok, koberce či vylúžilú sedačku.

Ďalší malý tip: naplánujte si cestu spolu s deťmi do najbližšieho zber-

ného dvora a zároveň sa ohľaduplne zbavte toho, čo treba. Rodinný zážitok hrovou formou priblíži našim potomkom, že sa nič nehádza, kde sa nám zachce.

Ešte stále, žiaľ, vidíme, ako väčší aj menší odpad končí pri potokoch, riekach, na poli. S nelegálnymi skládkami má nemilé skúsenosti prakticky každá obec. Keď sneh odkryje špinu na verejných priestranstvách, likvidujú odpad za pomoci techniky a brigádnikov. Podobné aktivity stoja aj obecné peniaze. Nebyť vlastnej

iniciatívy ochotných dobrovoľníkov, situácia by bola oveľa horšia.

Triedením slúžime v prvom rade sebe, ale aj obci, peňaženke, prírode. Čas nakoniec určite ukáže zmysel toho všetkého. Jednou z ciest, ako znížiť odpad, je aj zníženie našej spotreby, nášho plytvania. Ale o tom niekedy nabudúce.

Anton Oberhauser/mio,
foto obce a autor

Triedenie v našom regióne vo faktoch (2018)

Sklo, kovy, plasty, papier, viacvrstvové materiály spolu	901,742 ton
Veľkoobjemový a zmesový odpad	5 793,469 ton
Stavebný odpad	1922,199 ton
% vytriedeného odpadu okrem stavebného	15,565 %

Zdroj: obce RZOH

Odvoz odpadu je pre nás samozrejmosťou. Vieme si predstaviť, čo by sa stalo, keby povedzme dva týždne štrajkovali? Snímka z Valalík

Brigádovali vedno

Starosta Vyšnej Myšle Marek Habina, dobrovoľníci a členovia OZ Sasanka boli medzi tými, čo po zime zorganizovali brigádu. Milovníci prírody a priatelia čistého životného prostredia čistili náletové dreviny popri ceste od letiska po vstup do obce, upravovali parky, hrabali listie a čistili verejné priestranstvá.

ao

Čo sa chystá v Nižnej Hutke

Pribudli malí vinšovníci

Každoročne skoro na jar prichádzajú ľudia zo širokého okolia do lesov Nižnej Hutky, aby nazbierali liečivý medvedí cesnak.

„Naše žienky často hovoria, že rýchlo treba ísť na cesnak, lebo ho „mesteckí“ vyzbierajú,“ vraví na úvod starostka **Iveta Vasilenková**. „V lokalite Kukla rastie u nás vzácny, chránený kvet poniklec,“ dodáva. „Bol ako modrý koberec na celej lúke, teraz ho treba hľadať ako šafran,“ konštatuje referentka **Marta Rusnáková**. Obe spoločne uznávajú, že je nutné zlepšiť ochranu unikátneho slovenského endemitu.

Rovnako ako na prírodné krásy je starostka hrdá aj na svojich obyvateľov. Doma i v zahraničí obec úspešne reprezentujú chovatelia poštových

holubov. Chovateľ **Ludovít Dziak** získal titul majstra košickej oblasti v roku 2018. Skúsený holubár **Ladislav Bačo** reprezentuje obec na olympiádach v zahraničí. V obci aktívne pôsobia aj ôsmi včelári.

Detský súbor rozšíril kultúrnu paletu v regióne

K jedinému ženskému speváckemu zboru Hutienka pribudol po piatich rokoch nový detský zbor. Mali vinšovníci, ako ich nazýva starostka, zožali na prvom koncerte obrovský úspech. Pod vedením učiteľiek **Silvie Olejárovej** a **Jany Vojvodovej** usilovne pripravujú vystúpenie na regionálne dni v Skároši. Okrem pravidelných podujatí, ako je futbalový turnaj alebo posedenie pre seniorov, pripravuje obec starostovskú kvapku krvi a pingpongový turnaj pre mládež.

V obci postupne prebieha oprava miestnych komunikácií. „Poľovnícka ulica je prioritou, máme na to vyhradené finančné prostriedky. V tomto roku je naplánovaná obnova miestneho rozhlasu. Dotáciu 5 000 eur sme získali z Ministerstva financií Slovenskej republiky,“ vraví starostka. V minulom roku obec dokončila kompletnú rekonštrukciu LED osvetlenia. Na obnovu využila 10 400 eur z vlastného rozpočtu.

Matúš Géci, foto ocú

Priority v Trstenom pri Hornáde

Chce ľudí zjednocovať

Jedna z dvoch pohraničných obcí v našom regióne – Trstené pri Hornáde, známa aj pod staršou nárečovou podobou svojho názvu **Nadoždž** – má od posledných komunálnych volieb mladého, 33-ročného starostu. Hoci **Matej Kočíš** v minulosti pôsobil aj ako zástupca starostky, sedieť priamo na tejto horúcej stoličke je predsa len iná „káva.“

Už prvé týždne vo funkcii ho presvedčili, že vízie, s ktorými šiel do volieb, budú musieť chvíľu počkať. Prioritu majú mnohé urgentné problémy obce. „Musím mať

prehľad o množstve oblastí – od sociálnych vecí cez odpadové hospodárstvo až po stavebné záležitosti a školstvo. Štát nám často pridáva nové a nové kompetencie.

Aj v našom boji o eurofondy zistujem, že hoci dostaneme nenávratný finančný príspevok, narazíme na nedostatok zhotoviteľských firiem. Verejné obstarávanie sme preto niekedy nútení rušiť a znova vyhlasovať,“ hovorí starosta, ktorého snahy sa aktuálne zameriavajú na projekty zníženia energetickej náročnosti budov obecného úradu a materskej školy. Rád by ko-

nečne „pohol“ aj s dlhotrvajúcim nevyhovujúcim stavom obecného vodovodu.

► Spájať nielen virtuálne

Jednou z prvých vecí po zvolení sa stalo aktualizovanie webu obce a rozbehnutie facebookovej stránky. Spájať ľudí však chce **Matej Kočíš** nielen virtuálne, ale aj na podujatiach. Príležitostí je dosť. Od letného odpustu, organizovania športových, spoločenských podujatí cez akcie domáчих hudobných a speváckych skupín, ktorými je obec známa v širokom okolí, až po aktivity občianskeho združenia Priatelia trstenskej prírody. Títo dobrovoľníci sa už dávnejšie zviditeľnili starostlivosťou o meandre Starého Hornádu a vysadením lipovej aleje pri ceste na Skároš. No to zďaleka nie je všetko. Napríklad v novembri na Stretnutí krojovaných bábíček sa zišlo osem z 22 žien, ktoré stále žijú a ešte od mladosti si obliekajú kroj.

V Trstenom pri Hornáde sa hrá futbal, hokej, nohejbal, taekwondo a radi by podchytili aj nové športy najmä pre deti a mládež. Dívajú sa aj na druhú stranu hranice. Hoci maďarské obce Kéked, Abaújvár či Pányok sú o dosť menšie, inšpirujú Slovákov čistotou, vysadenými kvetmi a zeleňou. „Radi by sme nadviazali užšiu spoluprácu s týmito obcami, prípadne aj s mestom Gónc,“ uzatvára **Matej Kočíš**.

Anton Oberhauser
foto archív R. Šelepského

Stretnutie krojovaných bábíček s deťmi zo základnej školy pomohli zorganizovať Priatelia trstenskej prírody

Modernejšie vzdelávanie

Učili sa v kultúrnom dome

Nevyhovujúci stav budovy Základnej školy v Kokšove-Bakši postavenej v roku 1912 začala obec rekonštruovať v uplynulom období z vlastného rozpočtu. V roku 2015 vymenili zatekajúcu strechu, v ďalšom doplnili chýbajúce plastové okná a dvere, o rok neskôr odvodnili budovu.

„Vlani sme z ministerstva školstva získali 50 000 eur na riešenie havarijného stavu sociálnych zariadení, kotolne, ústredného kúrenia, rozvodov a radiátorov. Rozsiahle rekonštrukčné práce začali počas vianočných prázdnin, ale nedali sa stihnúť. Ani štyri dni riaditeľského voľna nestačili,“ hovorí starosta **Mikuláš Hudák**.

„Aby vyučovací proces mohol pokračovať, využili sme na týždeň spoločenskú sálu a zasadaciu miestnosť kultúrneho domu,“ vraví riaditeľka ZŠ **Svetlana Stasiuková**. „Bol tam

veľký priestor, kde sme vedeli behať a hrať schovky,“ spomína prváčka **Nina**. „Chýbali nám pomôcky, ale učivo sme dobehli,“ dodáva riaditeľka.

„Sme malinká škola, máme málo detí, ale takýto prístup umožní dieťaťu individuálny prejav. Na veľkej škole nemá možnosť prejavovať sa. Rodinná atmosféra pomáha dieťaťu

byť sebestačným, so zdravým sebavedomím. Keď odchádza do piateho ročníka na inú školu, už je z neho osobnosť. Vie, čo dokáže, nemá strach predviesť, v čom je dobré,“ dopĺňa S. Stasiuková.

V škole funguje už druhý rok školský klub detí a žiaci postupne pribúdajú. Z celkového počtu 23 žiakov je

11 prvákov. S príchodom nových žiakov počítali aj pri rekonštrukcii sociálnych zariadení a zvýšili ich kapacitu.

Výdavky na energiu výrazne znížili nové termoregulačné radiátory a kotol s ovládaním. Ďalšie pravidelné náklady na teplo ušetrí plánovaná investícia. Z vlády bola obci schválená dotácia 15 000 eur na zateplenie. Tohto roku obec zrealizuje aj kompletnú rekonštrukciu vonkajšieho opláštenia budovy a projekt dofinancuje z vlastných zdrojov.

Matúš Géci, foto autor

Do školy v Kokšove-Bakši detí pribúda

Spievajúci hasiči otvorili zbrojnicu

Pomáhajú zo srdca

Prichádzam k červenému nápisu na sivej fasáde, kde sa postupne zhromažďujú hostia. Slávnostnú atmosféru dotvárajú hlbokým mužským spevom Bakšane.

„Všetko sa začalo v novembri 2014 po voľbách do orgánov samosprávy. Určili sme si priority. V najhoršom stave bola táto budova,“ vraví starosta **Mikuláš Hudák**, „Zastupiteľstvo schválilo rekonštrukciu celej hasičskej zbrojnice a k sume 30 000 eur z ministerstva vnútra sme doložili takmer 58 000 eur z rezervného fondu.“

Hasiči nastúpení pred zbrojnicou čakajú na slávnostný akt otvorenia. Spolu so starostom predstavuje pásku aj prezident HaZZ generál **Alexander Nejedlý** a riaditeľ KR HaZZ v Košiciach plk. **Jozef Fedorčák**. Následne duchovný otec **Peter Čorba** žehná nové priestory zbrojnice.

Nato vchádzajú ľudia do budovy, prezerajú kuchynku, spoločné priestory aj novú posilňovňu, ktorá bude slúžiť hasičom i širokej ve-

rejnosti. Po prehliadke mi predseda DHZ **Vladimír Račko** a veliteľ DHZ **Tomáš Brestovič** ukazujú najcennejšiu trofej. „V októbri 2018 sme organizovali Východoslovenskú hasičskú ligu nad 35 rokov, ktorú sme aj vyhrali,“ hovorí s hrdosťou pán Vladimír. „Od roku 2013 každoročne absolvujeme až dvanásť súťaží.“ Dôkazom sú police plné rôznych trofejí.

Presúvam sa do kultúrneho domu, kde prichádzajú dobrovoľní hasiči v krojoch ako Bakšanske parobci. Melodickou piesňou so slovami „vitajte hasiči v novej zbrojnici, kukajce, by sce znali, čo sme dokázali,“ si ihneď získavajú publikum. Text špeciálne na túto udalosť vytvoril „dvorný básnik súboru“ **Stano Hanzel**. „Stále, keď niekam ideme, pripravím spievajúcu gratuláciu. Taký citák, ktorý aj rozplače,“ vraví mi po vystúpení.

Prekvapenie pre hasičov prichádza v podobe pamätných medailí od družobného mesta Pardubice. „Keď som uvidel

Medaila k príležitosti otvorenia hasičskej zbrojnice

Dobrovoľní hasiči z Kokšova-Bakše pred vynovenou zbrojnicou

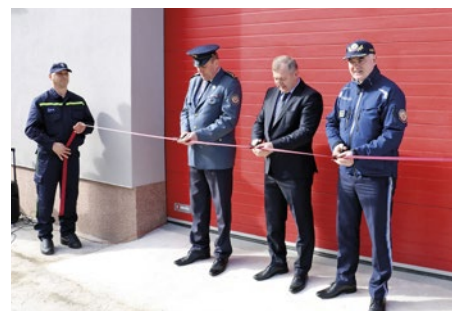
fotku hasičskej zbrojnice s pohľadom na kostol, vedel som, že presne to potrebujem. Nakreslil som grafický návrh a pripravil som 3D model na odliatie,“ vysvetľuje autor medailí **Bohuslav Cerman**.

„Najpodstatnejšia úloha je teraz pre nás získať mládež. Nie je to jednoduché, lebo dobrovoľná hasičina roky nefungovala,“ vraví V. Račko. „Je to obeta. Fungujeme na báze dobrovoľníctva. Nikto od toho nemôže nič čakať, človek to musí cítiť v srdci,“ uzatvára T. Brestovič.

Odchádzajúc z kultúrneho domu mi hlavne znie melódia piesne Bakšanských parobkov a pripomína mi ve-

selých hasičov. Nevšedné spojenie spevu a hasičského poslania je unikátne v celom regióne.

Matúš Géci, foto autor

O nie bežnej rekonštrukcii v Seni

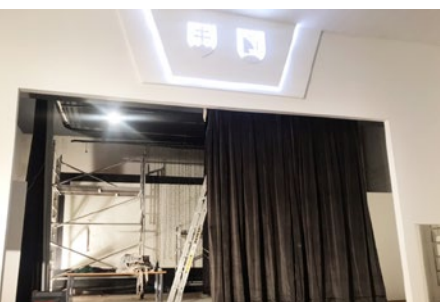
Javisko ako svet

Nie síce veľké ako šira Zem, zato nové, decentné, moderné... Javisko – dosky, ktoré znamenajú svet, dáva bohatému kultúrnemu životu v Seni, fungujúcemu pod patronátom miestnej organizácie Csemadoku, ďalší rozmer. Obec do prvej etapy jeho rekonštrukcie zainvestovala 4 200 eur z vlastných zdrojov a z úradu vlády dostala ďalších 7 500 eur. Úplne novučká opona je

už ovládaná elektricky. Nad javiskom sa skvie kompletne opravený strop. „Veľmi náročné bolo na oponu získať odborného dodávateľa. Ide o špeciickú prácu. Sme radi, že sa nám to nakoniec podarilo,“ vraví s úľavou v hlase starostka **Marcela Gallová**.

V druhej etape bude nasledovať rekonštrukcia parketu, modernizácia techniky na ovládanie svetiel a ďalších javiskových náležitostí, čo si vyžiada ďalších vyše 10 000 eur. „Csemadok je u nás naozaj všestranný – spev, tanec, estrády... Na podujatia do kultúrneho domu vždy chodí veľa ľudí – domácich aj cudzích. Tešíme sa, že ich víta ďalšia obnovená časť sály. Nakoniec, ide aj o dôstojnejší stánok pre našich voličov – už počas nedávnych prezidentských volieb,“ dodáva starostka.

Katarína Čániová, foto oú

Okrasa či nebezpečná prekážka?

Občania skrášľujú vchody pred svojimi rodinnými domami kameňmi. Dobrý úmysel však naráža na „nepriemerný“ zákon o cestnej premávke. Starostovia obcí riešia dilemu, ako byť lojálni k občanom a zároveň poslúchať zákon, ktorý chráni užívateľov ciest. Nevhodne uložený materiál spôsobuje škody a prekážky v premávke. Myslíme na to. **Monika Gergelová**

Čaňa v ústrety športu

Výstavba nových šatní na zimnom štadióne nabrala jasné kontúry. Stavebný ruch pokračuje, hokejoví priaznivci a deti Akadémie Igora Libu sa môžu tešiť na lepšie podmienky. Pred športovou sezónou v obci revitalizovali multifunkčné ihrisko v areáli ZŠ, kládli umelý trávnik a hraciu plochu. *ocú/red*

Ďalej rekonštruujeme

Nižná Myšľa má za sebou kompletnú rekonštrukciu komunikácií Poštová a Staničná v celkovej dĺžke 380 metrov. Ostáva riešiť problematický úsek medzi autobusovou zastávkou a základnou školou na Hlavnej ulici a zvyšok Staničnej ulice.

V Geči bola v decembri 2018 odovzdaná do užívania zrekonštruovaná križovatka ulíc Hlavná a Kostolná (na snímke) vrátane nových dopravných značiek. Uvedený projekt vyriešil neprehľadnú dopravnú situáciu, kolíznym situáciám odzvonilo. *red*

Vzniká najdlhšia zelená stena v regióne

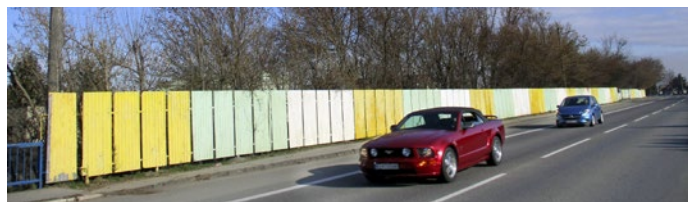
Hliník plný ušľachtilých stromov

Dávne dostane silu, keď sa spojí s novým. V senianskej lokalite zvannej Hliník sa ťažil íl na stavbu budov z nepálených válkov od 14. storočia. Teraz je v nej pekná záhradkárská lokalita, ktorú však od hlavnej cesty oddeľuje nevzhľadný dlhokánsky plechový plot s náletovými drevinami tesne za ním. „Na jar začíname s výrubom chrastia. Do konca leta ho chceme nahradiť pletivovým plotom z lakoplastu, za ktorým bude odborne vysadená bohatá zeleň rôzneho druhu i výšky. Spolu s nutnou asi 50 m betónovou stenou bude mať dĺžku až 300 metrov. Projekt si žiada úzku spoluprácu so záhradnými architektmi,“ objasňuje starostka **Marcela Gallová**. „Na vybudovanie zelenej steny pri hlavnej ceste sme

získali 15 000 eur v rámci Akčného plánu rozvoja okresu. Peniaze už prišli na obecný účet, ďalších 6 400 eur na náhradnú výsadbu sme zabezpečili z iných zdrojov. Vizualizáciu nám vypracovala záhradná architektka **Janka Ščamborová**, s ktorou máme veľmi dobré skúsenosti.“

Zeleň chce dať vedenie obce vysadiť aj pri ZŠ, obecnom úrade či v Ružovom sade. Zelená stena, pravdepodobne prvá taká veľká v našom regióne, má úplne zmeniť doterajší vzhľad spomínaného úseku. A to práve na mieste, ktoré si to obzvlášť zaslúži – tam, kde zem stáročia dávala ľuďom svoje dary v podobe stavebného ílu.

Katarína Čániová, foto: autorka a oú

V súčasnosti...

...potom

PRÍDTE MEDZI NÁS!

LIBA ACADEMY 11

Zimný štadión,
Čaňa

www.igorliba.sk
info@igorliba.sk

Telefónny kontakt:
0903626876

O unikátnom pohrebisku

Zatiaľ jediné
v Košickej kotline

Vždy ma očarí cesta zo Ždane do Skároša. Šinie sa medzi poľami a ako stúpa, otvára sa z nej krásny výhľad na Košickú kotlinu aj Slanské vrchy. Po rozhovore s archeológom Ladislavom Olexom z košického pracoviska Archeologického ústavu SAV a starostom Ždane Jánom Kokardom vnímam aj strategickú polohu daného miesta. Blízko je sútok Hornádu s Torysou a Oľšavou. Vhodná lokalita na osídlenie od pradávna a priestor na unikátne objavy v súčasnosti.

Píše sa rok 1999. Bartolomej Varga zo Ždane prináša z lokality Doboky nachádzajúcej sa nad spomínanou cestou dva bronzové náramky. Našiel ich pri orbe. Po povrchovom prieskume archeológovia zaregistrujú len pár zlomkov keramiky. V roku 2004 ich opäť upozorňuje na nálezy. Začína sa detailnejší a – ako sa čoskoro ukáže – záchranný výskum, lebo mnohé žiarové hroby sa nachádzajú len 40, ba 20 cm pod povrchom a hlbokou orbou sú narušované alebo ničené. V rokoch 2004-2008 odborníci detailne preskúmajú na 650 metroch štvorcových 55 hrobov z doby halštatskej, teda staršej doby železnej, z asi 7. až 6. storočia pred n. l.

Ladislav Olexa: „Domnievame sa, že sme odkryli len zlomok pohrebiska. Odhadujeme, že jeho pôvodný rozsah bol 3 000 aj viac hrobov. Na Varheď v Nižnej Myšli sme zatiaľ našli 812 hrobov z doby bronzovej – 18. až 15. stor. pred n. l. Vidíme však zásadný rozdiel. Kým tam sú kostrové hroby, v Ždani zosnulých spoloľňovali. Ide o iné časové aj kultúrne obdobie.“

V starej dobe železnej bolo územie Košickej kotliny a Východoslovenskej nížiny intenzívne osídlené, ale málo informácií jestvuje o miestach posledného odpočinku. Pohrebisko na Dobokách je v Košickej kotline prvé.

V hroboch našli pozoruhodnú výbavu – množstvo jantárových a sklenených korálikov, bronzových a pár strieborných šperkov ako aj veľa železných predmetov – kopije, sekeromlaty, nože, hroty, náramky, ihlice, železné okrasy (pozri obrázky). A veľa keramiky – misy, vazy, šálky, prasleny, džbániky, hrnce – buď ako popolnice,

Bronzové náramky

alebo ako prídavné nádoby. Keramika sa vyrábala ručne, ale ojedinele v hroboch našli i tvorenú na hrnčiarstvom kruhu – vtedy zrejme luxusnú. V hroboch identifikovali tiež zuholnaté zvyšky duba, buka a bôbu.

Objavili, že ide o zmiešané pohrebisko – asi domáce obyvateľstvo ma-

Koráliky zo skla

Čo prezradila Východoslovenská TV

Tajomstvo dvestoročnej lipy

Prekvapenie sa konalo aj nekonalo. Redaktorka a moderátorka Východoslovenskej televízie Alžbeta Jacková počas pravidelnej relácie Na koberci, na ktorú pozvala aj starostu Ždane Jána Kokardu, prezradila tajomstvo. Má ho ukrývať takmer dvestoročná lipa pri tamojšom katolíckom kostole.

Vlastne – lipy sú na návrší obce dve a medzi nimi kríž s dátumom 1827. Tajomstvo sa týka tej, do ktorej svojho času udel blesk a ktorá má búrľavinu vo výške človeka.

Počas „spovedania“ starostu pani Jacková prezradila, že jej pradado, obyvateľ Ždane, mal rád dejiny a že

Červená šípka ukazuje na lokalitu Doboky nad Ždaňou

lo urnové hroby. Hroby s kamennou konštrukciou, so zvyškami kremácie nasýpanými na dne alebo medzi kameňmi, ukazuje pravdepodobne na nomádsku populáciu severne od Čierneho mora.

Z výskumu archeologička z košického pracoviska AÚ SAV **Elena Miroššayová** napísala reprezentatívnu publikáciu Pohrebisko v Ždani

v kontexte vývoja severného Potisia v dobe halštatskej. Možno si ju kúpiť v kníhkupectvách alebo požičať na Obecnom úrade v Ždani. Autorka v nej ďakuje za aktívnu spoluprácu pri výskume spomínanému pánu **Vargovi, Ľudovítovi Gergelyimu**, starostovi **J. Kokardovi** zasa za podporu a ústretový prístup. Archeologické zaujímavosti ponúka aj informačný panel v obecnom parčíku.

L. Olexa dodáva: „Nezabudnuteľným členom nášho výskumného kolektívu bol aj Žďančan **Imrich Moreh**. Na výskume sa podieľali mnohí študenti archeológie zo slovenských i zahraničných univerzít – z Česka, Poľska, Nemecka, Turecka, Litvy, Maďarska i Francúzska a to je fakt cenné...“

Stojím na lokalite Doboky. Kam dovidím, všade sú miesta s archeologickými nálezmi – Valaliky, Geča, Čaña, Myšľa... Európska civilizácia sa formovala aj u nás.

Katarína Čániová,
foto z knihy Eleny Miroššayovej

Storočné lipy mliečky uchovávajú tajomstvá a pokoj

Paradne nevesti vydali druhé CD

Predaných 1600 nosičov

Po vydaní prvého CD v roku 2016 ženám v kútiku duše stále niečo šepkalo: „Čo tak nahráť adventné a vianočné piesne, koledy a vinše?“ Paradne nevesti dali hlavy dokopy a za finančnej pomoci obecného úradu Valaliky naspievali v októbri vytúžené druhé CD Od adventu do Vianoc.

Medzi 23 piesňami, výlučne valalickými, nájdeme poklady ako Koledu, čo má vyše sto rokov. Spev dopĺňajú aj pôvodné vinšovačky. „V miestnom štúdiu Petra Jakaba ich narozprávajú deti a chlapi, keďže ženy po vinšovaní nechodievali. Naše vnúčence mali z nahrávania veľký zážitok, hovorili jedno cez druhé. Aj sme to tak na CD pone-

chali,“ prezrádza vedúca skupiny **Margita Ivanová**. Spev kvôli akustike nahrávali už v kostole. Verili by ste, že dielko vzniklo za päť týž-

dňov? Ak túžite spoznať znovuobjavený folklór, môžete si CD kúpiť na obecnom úrade vo Valalikoch za 5 eur.

„Moja mama **Margita Pástorová**, ktorej pamäť siaha veru ďaleko, nás učí piesne, ktoré nepozná skoro nik. Nimi bodujú Paradne nevesti na Dargovskej ruži už desať

rokov v zlatom pásme,“ hrdó vracia Gitka. Speváčky majú veľa plánov. So scénkou Rajbaňe, s ktorou obsadili strieborné pásmo na krajšej súťaži Nositelia tradícií, vystúpia na Abovských folklórnych slávnostiach aj Cassovia Folkfeste. Tešiť sa môžeme aj na nové kroje z predvojnových čias.

Monika Floriánová,
foto Dušan Kmec

CD pokrstili kmotrovia starosta Valalik Štefan Petrik a farár farnosti Všetkých svätých Peter Čorba symbolom Vianoc – ihličím. Aby sa speváckam darilo, posypali ich ihličím tiež

Novinka Cassovia Folkfestu – náš región

Tri dni medzinárodne

Prvýkrát v 38-ročnej histórii Cassovia Folkfestu, Medzinárodného festivalu hudby, tanca a spevu, sa program bude z veľkej miery odohrávať v našom regióne – vo Valalikoch a Čani. Pod taktovkou vedúceho choreografa **Vlada Urbana** a ideových tvorcov z Communication House pod vedením **Kataríny Čániovej**, ktorí pripra-

vujú aj Abovský hlásnik, festival odštartuje najprv na košickej Hlavnej Zemplínskou karičkou a čardášom za účasti okolo tisícky nadšencov. Potom domáci i zahraniční účinkujúci počas troch dní predvedú európske ľudové skvosty na pôde mikroregiónu Hornád. Už teraz si rezervujte čas. Festival sa udeje 20. až 24. júna. *kčj*

Ženích pre myšku

Náš región tiež zabodoval na nedávnom 19. ročníku festivalu Divadelný Ďurkov, ktorý sa venuje detským divadelným súborom. Za hru Ženích pre slečnu myšku získali Zlaté pásmo

deti zo súboru **Haniščatá** zo ZŠ Hanišky pod vedením **Henriety Smolkovej** a **Hany Beliovej**. Podujatie pripravilo Kultúrne centrum Abova v Bidovciach. *kčj*

Zhřňajova nevesta

Krásnym divadelným predstavením potešili členovia prešovského súboru „Ochotníci“ starších aj mladších zo Skároša. Pod dirigentskou taktovkou **Jozefa Mrúza**, ktorý v Skároši pôsobí ako kňaz od júna 2018, sa predstavili s divadelnou hrou Zhřňajova nevesta. Profesionálny prístup amatérskych umelcov ocenili občania vytrvalým potleskom. Chybil každý, kto neprišiel.

ocú Skároš

Srdcia z Abova do Štrasburgu

Európskym parlamentom opäť zaznel folklór z východu. Pozvanie europoslankyne **Moniky Smolkovej** do Štrasburgu prijali **Bakšanske parobci** z Kokšova-Bakše. Neostali len pri speve, účastníkom vystúpenia priblížili aj náš región Hornád a rozdali krásne srdiečka na pamiatku. Viac o tejto ceste prinesieme v letnom čísle Hlásnika.

Monika Floriánová

Františkovi Šusterovi z Kokšova-Bakše vychádza kniha

0 vojne z prvej ruky

Každoročne si široká verejnosť, náš región nevynímajúc, pripomína výročie ukončenia 2. svetovej vojny. Staršia generácia spomína často so slzami v očiach, mladšia v rámci povinného dejepisu často iba pasívne prijíma informácie, aké to asi bolo. Mladší sa tak tejto téme skôr vzdalujú...

Snahou historikov je zaznamenať hlavne fakty. A memoáre sovietskych veliteľov, ktorí bojovali u nás, opisujú súhrn udalostí na niekoľkých stranách upravených podľa potrieb vtedajšieho politického režimu.

Fak, že zabúdame na to, čo sa u nás odohrávalo v minulosti, viedol amatérského historika a rodáka z Kokšova-Bakše **Františka Šustera** zdokumentovať boje a vojnové udalosti počas 2. svetovej vojny v našom regióne trochu inak. V priebehu roka mu vyjde nová kniha s názvom Vojnové udalosti južne od Košíc, december 1944 - január 1945. Nechajme teda prehovoriť autora.

„Vybral som sa inou cestou. Pri bližšie pred 15 rokmi som sa začal intenzívnejšie venovať bojom na juhu Košíc. Vojenské archívy v Rusku s dokumentmi priamo z bojisk druhej svetovej vojny otvárali doposiaľ nezverejnené informácie. Rozbehol sa trh s nemeckými vojnovými dokumentmi v digitálnej podobe. Postupne sa mi podarilo nazhromaždiť, preložiť a preskúmať veľkú časť sovietskych i nemeckých dokumentov. Denníky vojnových operácií, rozkazy a hlá-

senia operačných oddelení armád, divízií a plukov. Tie presne opisujú, čo sa v daný deň odohrávalo. Skrátka detaily. Veľkým prínosom k objasneniu toho, aká vojenská technika tu bojovala, sú správy od inšpektorov tankových vojsk o stave a počte tankov a samohybných diel. Oslobodením obcí Skároš, Trstené pri Hornáde a Seňa, keď Sovieti až po mesiaci dokázali prelomiť ďalšiu nemeckú obrannú líniu severne od spomenutých dedín, sa náš príbeh v dejinách 2. svetovej vojny začína...”

► Pátranie po podrobnostiach

Kniha zaujme o to viac, že bojové operácie opisuje v historickom prezente s doplnením výzbroje a presným zložením danej jednotky v boji. To všetko s cieľom ešte viac vtiahnuť čitateľov do deja.

V roku 2017 sa podarilo získať do súkromných rúk letecké fotografie nášho regiónu z obdobia bojov. Vyhотовilo ich 20. decembra 1944 vojenské prieskumné lietadlo nemeckých vzdušných síl za účelom prieskumu sovietskych postavení a stavu svojej obrannej línie. Po ústupe nemeckých vojsk na západ boli tieto zábery ukoristené americkou armádou, prevezené do USA a uložené v americkom národnom archíve. Po zdĺhavom a náročnom procese vybavovania sa pánu Šusterovi ich skeny podarilo získať.

Zachytávajú obce Seňa, Belža, Gy-

ňov, Čaňa, Sokoľany, Haniska, Ždaňa, Valaliky, Geča, Kokšov-Bakša, Šebastovce a Barca, vidieť na nich horiace domy, okolie dedín zbombardované delostrelectvom a letectvom. Južne od obce Gyňov sú odfotografované sovietske tanky, celé územie regiónu prekopané kilometrami nemeckých zákopov, vidieť postavenia delostrelectva a gulometov. Na to všetko sa môžete tešiť v novej knihe.

ocú Kokšov-Bakša, red

Amatérsky historik František Šuster

Oprava pomníka padlým hrdinom

V dnešnej dobe je veľmi vzácne, ak sa nájdu ľudia, čo v rámci svojho voľného času ochotne zrekonštruujú už skoro rozpadnutý pomník. Slovo dalo slovo. Traja dobrovoľníci z obce Kokšov-Bakša – František Šuster, Štefan Fedor a Tomáš Brestovič si vyhrnuli rukávy a pustili sa do opravy. Materiál finančne zabezpečila obec, práce vykonali páni svojpomocne. Patrí im veľká vďaka za čas, ochotu pomôcť a to, že im nie je ľahostajný stav kultúrnych pamiatok.

Seriál Chotárne názvy naše abovské

Varhed'

Náš seriál o vybraných toponymoch z chotárov obcí nášho mikroregiónu začíname stručným výkladom názvu **Varhed'** z chotára **Nížnej Myšle**.

Na pozíciu prvého sme si ho vybrali jednak preto, že patrí k názvom s veľkou výpovednou hodnotou z hľadiska našich dejín, a zároveň aj vďaka tomu, že ho môžeme zaradiť (aj zásluhou nášho periodika, ktorého stránky ponúkli o ňom už nejednu cennú informáciu) k najznámejším

názvom tohto druhu v širších vrstvách našej kultúrnej verejnosti.

Hneď na samom začiatku považujeme za veľmi potrebné pripomenúť, že dnešná jazyková podoba pomenovaní, ktorým sa budeme venovať, je výsledkom dlhodobého pôsobenia mnohých (spoločenských, hospodárskych, jazykových, náboženských a ďalších) faktorov na ich vznik a fungovanie, takže pokusy o výklady ich pôvodu (etymológie) v mnohých prípadoch ostávajú na rovine predpokladov, ktoré nemožno vnímať ako jedine správne, jednoznačné a nemenné. Bude to platiť aj o našich výkladoch.

Takým je aj ten o nižnomyšľanskom toponyme **Varhed'**. Už aj len čiastočná znalosť maďarčiny nám umožňuje zistiť, že tu ide o pomenovanie terénneho útvaru v maďarskom jazyku s významom „hradný kopec“ (maď. vár = hrad, hegy = kopec, vrch). Názov jednoznačne svedčí o tom, že niekedy v dávnej minulosti na tomto mieste bolo vybudované opevnené sídlo takej veľkosti a významu, pre aké sa u domáceho slovenského obyvateľstva zaužívalo pomenovanie hrad. Výsledky archeologických výskumov to presvedčivo potvrdzujú. O zachovanej jazykovej podobe tohto pomenovania možno

vysloviť domnienku, že je to maďarský ekvivalent pôvodnejšieho slovenského názvu, vytvorený neskôr sem dosídlenými Maďarmi a od nich (aj pod vplyvom písomných záznamov) späťne prevzatý a dodnes zachovaný slovenským obyvateľstvom.

Názov **Varhed'** patrí do skupiny domáчих terénnych živých názvov a pri jeho zápise (podobne ako pri mnohých iných toponymoch tohto typu, akými sú napríklad Ortaše, Nilaše, Poznaheď a mnohé iné) sa uplatňujú zásady nášho pravopisu (podľa zákonitosti miestneho nárečia s krátkou samohláskou a v prvej slabike).

Ladislav Bartko

Šibalstvá pred

V každom dome vo valale šie robeli zabíjačky, jedlo šie veľo mesa, kolbasi i majoše. A tote kreple i čeregi, keľo šme šie napekli! Keľ šie pri hodovaňu barsc prejedalo, ta tak šie hutoreľo: na fašengi viskal, v posce bruho sciskal. Vešelosci bulo ňeurekom. Čardaše šme s parobkami prali, ľem šie nam tak pod nohami prašelo.

Tak si to pamätajú naši starkí. Stretávali sa na páračkách, dedinských zábavách, kde cigáni vyhrávali. A vďaka hojnosti jedla aj na svadbách, ktorých bolo v čase fašiangov viac ako inokedy. Mnohé tradície

Ušlo sa každému

a dôvody stretnutí zanikli, ale dobroty našťastie ostali.

V Čani, Košickej Polianke a Nižnej Myšli tretí raz zorganizovali obecné zabíjačky. Ráno patrilo odborníkom, ktorí mäso, slaninu i kožky svinky spracovali. Poobede zase ochutnávačom. Na stoloch našli pečené klobásky, jaternice, oškvarky či kyslú polievku. Deti pobehujúce okolo papali šišky, čeregi a koláče. Napekli ich babky i mamky, ktoré si receptúry stáročia predávajú pri sporáku.

Hosťinu v Čani pripravili, s finančnou podporou obce, **FS Abovčan**, futbalisti **Starí páni** a poslanci s profesionálnym mäsiarom **Ondrejom Štofom**. Tancovačku s ochutnávkou v Polianke chystala obec s Kultúrnym centrom Abova, vystúpili miestna **Polančanka**, Košickí špiľiaci a FS Jahodná. V Nižnej Myšli sa o všetko postaral 20-členný tím šikovníkov z obce.

Karnevaly – detské fašiangy dneška

Masky od výmyslu sveta

Premeniť sa na víľu, zvieratká či ananás je paráda. Deti masky milujú a keď sa k tomu pridajú súťaže, ich očká žiaria ako hviezdičky. Na karnevale vstupujú na pár hodín do rozprávky.

Oblúbenci Šmolko a Šmolinka šanťili so stovkou detí na karnevale vo Valalikoch. Súťažili a tancovali. Odfoťiť sa s postavičkami bol sen jedného dieťaťa a tu sa im splnil. Organizátori tento rok pripravili bohatú tombolu, aj vďaka sponzorskému daru **Janetty Antošovej**. Ti šťastnejší získali peknú hračku, ostatných potešila milá drobnosť. O bruškú sa postarala kultúrna komisia pri OZ.

Maškarné radovánky v Čani začínajú Karnevalom na ľade v réžii kultúrnej komisie. Pre škôlkárov pripravili riaditeľka **Lubica Gorejová** s učiteľkami veselé hry. Čančatá si merali sily v behu s vajíčkom aj kopaní na bránku. V kole ich vykrútil i starosta **Michal Rečka**. Prestrojení žiaci 1. stupňa naplnili telocvičňu ZŠ na prasknutie. Prišla ceruzka, pop-corn, dúha, bocianie hniezdo i lietajúci balón. Kým mládež tancovala, porota vybrala naj-kostýmý. Rozdali až 52 odmen. Organizácie sa chopili obec a Združenie rodičov pri ZŠ.

Jeseň, hrozno, indián. Deti v Nižnej Myšli si na maskách dali záležať. Organizátorov potešila veľká účasť a omenšie deti fotografujú do albumu

Jedinečné sú masky, ktoré doma vytvorila rodičia s deťmi (záber z Čane)

Plesy a bály

Zábava až do rána, výborná hudba a pestrý program. Príležitosť pre dámy obliecť si krásne róby a pre pánov byť gentlemanom v obleku. K tomu neodmysliteľná tombola. To si málokto nechal ujsť!

Sezónu otvorili v Čani reprezentačným plesom obce. Slávnostnú náladu sme si tu mohli užijť až na siedmich plesoch. Ponúkli pestrý program od vystúpenia brušných a indických tanečníč Šeherezáda, profi tanečníkov spoločenských tancov, nevidiaceho speváka **Mariána Banga** až po folklórnych majstrov FS Borievka. Posledný fašiangový bál Klubu dôchodcov sprevádzala **Klubovčanka** v nových ružových krojoch.

V Geči na reprezentačnom plesu vystúpila **Hanka Servická**, do tancu hrala skupina **DuoSpektrum**. O dobrú náladu 90 hostí fašiangového plesu v Kokšove-Bakši sa staral DJ Marcel a o chutné jedlo **Kvetoslava Záležová**. **PZ Družba** na poľovníckom plesu v Nižnej Myšli pobavil netradičnou tombolou, šťastlivci vyhrali odstrel jeleňa a živé jahňa. Plesalo sa aj v Haniske, Košickej Polianke, Trstenom pri Hornáde i Valalikoch.

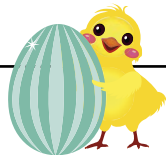

Náľada na reprezentačnom plesu obce Čaňa

Piata Valentínska zábava prilákala do kultúrneho domu 270 hostí zo Sene aj z okolitých obcí. Zábavou sprevádzal DJ Robo a skupina DuoSpektrum. V polnočnej tombole bol okrem iného bicykel, hlavná výhra v podobe televízora padla do rúk domácej obyvateľke.

Valentín v Seni s malým jubileom

Velkou nocou

Spomienky starých mám

Nielen počas fašiangov sa vymýšľali vylomeniny. Aj na konci pôstu mala mládež na dedne nejednu zábavku, ktorá mala v sebe ukrytú symboliku.

O „šmertečke“ nám porozprávala **Margita Ivanová** z Valalík a o „pukacej stredí“ **Zuzana Ondočková** z Hanisky. Ako to počuli z rozprávania či pamätali z detstva.

► Morena od Hornádu

V predposlednú noc pred Velkou nocou dievčatá vyrábali bábkú tzv. šmertečku. Starú palicu z metly obalili slamou, vrecom a obliekli ju. Ale nie do starých handier. Vo Valalikoch sa dievky radi parádili, tak aj šmertečka dostala pekné šaty. Chodili s ňou od domu k domu a pod oknom spievali:

*Šmertečko, šmertečko, dže ši prebivala?
V ulici, v ceplici noški umivala?
Navarime var piva, var piva,*

Niektorí vyšli a dali im slaninu, klobásu či vajcia. Výslužku si rozdelili medzi sebou. Ku koncu pribehli mládenci a začali babu trhať. Dievčatá ratovali svoje oblečenie, ktoré jej požíčali. Nakoniec ju hodili do potoka. Túto zábavku poznali aj v Kokšove-Bakši. Šmertečka symbolizovala zimu, ktorú už treba „pekné vyprevadiť“.

► Hrnot povolený

Ako deti sme sa tešili na strelu pred Zeleným štvrtkom. Dni vopred sme zháňali staré hrnce tzv. badogy. Zviazali sme ich dokopy pevným povrazom a upevnili za bicykel. Takto vyzbrojení sme pobehovali po celej dedine a robili veľký hluk. Za starých čias pastieri praskali korbáčmi. Podľa rámsu dostala streda názov pukacia. Čím viac sa nás stretlo, tým bola zábava väčšia.

*ked nebudžeš pic, budzeme ce bic troma kijama.
Gju-vaju-vaju, dze nam vajca daju a dze nam nedažu
naj jim šicke kuri, huši, kački pozdičaju!*

V Haniske 2. ročník Hand made výstavy „Vitaj jar“ spojenej s tvorivou dielňou práce s hlinou zorganizoval Klub voľného času a obecný úrad

Tento zvyk a hrnot s ním spojený mal pripomínať, že Židia s krikom hľadajú Ježiša, aby ho odsúdili a ukrižovali. Zároveň dnes symbolizuje, že ide o posledný deň, kedy sa môže robiť „hluk“, teda hrať sa vonku, pozeráť televíziu, zapnúť na ulici rádio. Nastal čas utiahnuť sa do svojich domovov, stíšiť sa a pripraviť na prežívanie Veľkej noci.

Schôdzujeme pri muzike

Kolorit fašiangov v regióne Hornád by nebol úplný bez tradičných dôchodcovských posedení. Sily už neprajú, ale ústa radi zaspievajú a na mladosť spomínajú.

Stretnutie seniorov v Sokolanocho bolo výnimočné. Klub dôchodcov oslávil 10. výročie a neostal len pri hodnotení a plánoch do

budúcnosti. Vystúpením potešili žiaci zo ZŠ v Bohdanovciach, ku kávičke zaspievali domáci **Sakaľčane** a nakoniec zábavu rozprúdila hudba **Emmerich Band**. Oslavovali aj manželia **Mária a Ondrej Štibrikovci** - 50 rokov spoločného života. Blahopriania nebrali konca. Kyticou obdarovali i jubilujúcich členov klubu: **Irenu Jankeovú, Ernesta**

Jubilanti sokolianskeho klubu dôchodcov

Tótha, Helenu Piroškovú a Agnesu Piroškovú.

Starosta Skároša **Lubomír Vranka** a poslanci obecného zastupiteľstva pozvali starých na fašiangové posedenie. Srdcia im zahriali miestne mladé folkloristky **Duo Monika**, scénkami pobavili nádejné herečky **Gitka a Priska. Košickí špiváci** spievali tak lákavo, až mnohé dámy neodolali a schuti si zatancovali.

V Geči spojili výročnú členskú

schôdzu Klubu dôchodcov tiež so zábavou. Sprewádzala ju ženská spevácka skupina zo Stakčína a cimbalová muzika **Demeterovci**. V Haniske sa zase seniori z Jednoty dôchodcov bavili súťažným. Aj dôchodcovia z Valalík si dali rande v klube pár dní pred Popolcovou stredou. Spolu oslávil okružle narodeniny **Františka Sviatka** a vyčutnávajú fašiangové dobroty od šikovných gazdiniek.

V Geči seniori radi spievajú

Dvojstranu pripravila Monika Floriánová a obec

Čo nové v Belži?

Počítače z U.S. Steelu

Starosta **Ondrej Pravda** koncom januára doviezol osem počítačov, osem monitorov a päť notebookov s príslušenstvom. „Naša obec patrí k tým menším. Rozpočtom sme závislí aj od cudzích zdrojov. Spoluprácu s oceľiarňou veľmi vítame. Výsledok hovorí za všetko. Plánujeme organizovať v obci kurzy informatiky pre seniorov, ktorí čelia obrovskej výzve, ale chýbajú im základy počítačových zručností,“ uviedol starosta.

Ondrej Pravda (vpravo) a Attila Szöke z U. S. Steel pri preberaní počítačov

Všestranný obecný priestor

Na začiatku boli mladé mamičky a ich iniciatíva organizovať aerobik. „Obec v roku 2017 zakúpila satelitnú techniku a projektové plátno na videocvičenia aj s deťmi,“ približuje organizátorka **Tatiana Kostúrová**. Kvôli stále vyššej účasti už uvažujú o väčších obecných priestoroch. Organizujú sa tu narodeninové oslavy, hrajú sa šípky, priestor využíva rada starostov RZO (pozri foto na strane 2), od tohto roka tu pravidelne zasadá obecné zastupiteľstvo, na veľkoplošnej obrazovke možno sledovať športové podujatia.

Sviatok Troch kráľov si v Skároši nevedia milovníci prírody predstaviť bez akcie „Po srnčej stope“. Tohto roku za vynikajúceho počasia znova zdolali tradičnú trasu. Výlet si mohli spríjemniť jazdou na koni, zlaňovaním, sledovaním chovateľov dravých vtákov a inými atrakciami.

Knižnica v nových priestoroch

Čerstvá maľovka, slniečkové police a koláčiky privítali návštevníkov v novej obecnej knižnici vo Vyšnej Myšli. Na čitateľov každého veku čaká 2 554 kníh a čoskoro pribudnú ďalšie.

Zrekonštruované priestory v budove bývalej Základnej školy slávnostne otvoril starosta **Marek Habina** prestrihnutím zelenej pásky. Deti sa hneď vydali objavovať rozprávkové

knížky medzi regály a starší v prednáškovej miestnosti využili poradňu zdravia Regionálneho úradu verejného zdravotníctva. O bezplatné vyšetrenie cholesterolu z kvapky krvi, meranie tlaku či tuku bol veľký záujem. Rovnako aj o prednášku na tému osteoporóza.

Knižnica je otvorená v pondelok a piatok od 17.00 do 20.00 hod.

Príjemné prostredie stvorené na čítanie

Čo nové v Skároši?

Škola sa dočkala

Od marca 2019 sa môžu deti a žiaci ZŠ vyšantiť v areáli záhrady na novom ihrisku. Služi na hodinách telesnej výchovy, popoludní v školskom klube a pri voľnočasových aktivitách. Veď hýbať sa deti musia.

Naším operencom

Nielen výzva škôlky, ale hlavne chuť oteckov tráviť čas s deťmi kreatívne priniesla roztomilé diela, v ktorých sa bude skárošským vtáčatám dobre dariť. Posúďte sami!

dvojstranu pripravili obce a redakcia

Veterinárna poradňa

Je tu jar a s ňou prichádzajú na svet milučké šteniatka. Ako je to s povinnosťou čipovania, ako funguje a nakoľko sa týka starších havkáčov, sme sa opýtali odborníčky MVDr. Márie Haus z veterinárnych služieb VetHaus v Seni.

Čipovanie je povinné pre psy chované na území Slovenska a je podmienkou pre vydanie (cestovného) pasu potrebného pri vycestovaní mimo SR. Podľa platnej legislatívy musí majiteľ zabezpečiť čipovanie:

- šteniat najneskôr do **12. týždňa** veku psa alebo pred prvou zmenou vlastníctva,
- všetkých starších psov najneskôr do **31. 10. 2019**,
- v čase prevodu, ak pes prechádza do vlastníctva alebo držíby inej osoby.

Veterinár nesmie vykonať úkony na psovi, ktorý nemá mikročip (ak už čipovaný má byť), okrem nevyhnutých prípadov v záujme ochrany zdravia psa alebo človeka. Za porušenie tejto povinnosti mu orgán veterinárnej správy

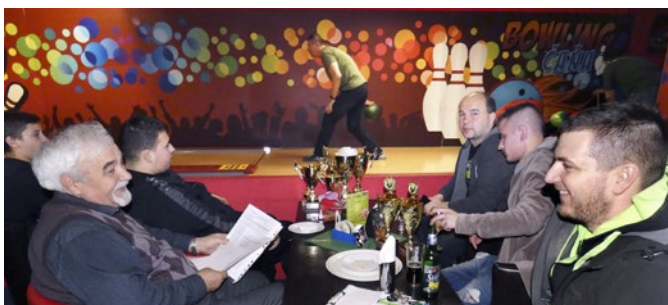
ukladá pokutu. Taktiež peňažný trest hrozí vlastníčkovi nezačipovaného psa.

Mikročip je implantát veľkosti zrnka ryže, aplikátorom v tvare ihly sa zavedie pod kožu v mieste medzi lopatkami alebo na ľavú stranu krku psa. Obsahuje jedinečný 15-miestny číselný kód, ktorý Centrálny register spoločenských zvierat (CRSZ) spája s údajmi o zvierati a jeho majiteľovi. Kód sa zisťuje čítačkou. Výhodou čipovania zvierat a jeho registrácie v CRSZ je rýchla a jedinečná identifikácia pri jeho strate a nájdení. Keďže čip je neaktívny, nedá sa zistiť poloha zvieratka. (viac info na www.crsz.sk)

Osmička za nimi

Starostovský bowlingový turnaj v Čani napísal 4. februára ôsmu kapitolu. Podujatia, ktoré je z roka na rok známejšie, sa tentoraz zúčastnilo 22 tímov z celého regiónu. Na dráhe sa stretlo 81 hráčov. Pohár z rúk starostu **Michala Rečku** si prevzal víťazný košíkový tím KVP Boys, druhí skončili BEGI a tretí MERCI. V kategórii jednotlivcov dominoval **Miroslav Dzurik** pred **Petrom Benkom** (obaja KVP Boys), hneď za nimi skončila **Marcela Suchá** za tím MERCI. Najlepším hráčom z Čane sa stal **Štefan Maďar**.

Bojovalo sa tuho, no v priateľskej atmosfére

Skúsíte kalanetiku?

Každý utorok a štvrtok od 16:30 sa v telocvični ZŠ v Seni stretávajú nadšenci kalanetiky. Dámy sa učia pracovať s postavou, tvarujú ju, zoštíhľujú, vylepšujú rovnováhu, ohybnosť, kĺby či chrbát. Príďte si zacvičiť aj vy! Začiat nikdy nie je neskoro. Reštartujte svoj život a myslenie.

foto Dušan Kmec

Práve náš región, konkrétne Valalíky, si folklórny súbor Železiar vybral za dejisko svojej predpremiéry galaprogramu k 55. výročiu založenia. Dvojhodinové pásmo „Ľe jeden, Ľe dva aňi Ľe tri“ predstavilo nielen abovský folklór, ale aj spevy a tance z Kysúc, Oravy, Považia a Zemplína. Dve vypredané predstavenia o tri týždne v Košiciach mali rovnaký búrlivý ohlas ako valalické, ktoré publikum ocenilo potleskom postojačky.

Za pokoj

Zaujímavý kríž stojí povýše Jazernej ulice v Gyňove. Nájdete ho za miestnym kostolíkom – smerom do polí a k jazeru. Chránia ho dva statné stromy.

Dátum na podstavci prezrádza, že ho postavili v roku 1950. Text vyrytý nad ním možno aj vás chytí za srdce. Vyjadruje prosbu približne v tomto zmysle: „Daj, Bože, v týchto rušných časoch pokoj duši, pokoj rodine, pokoj vlasti, pokoj Zemi...“

Zo slov cítim naliehavosť, obavu i nádej. A tiež vnímanie neoddeliteľného vzťahu duševnej kondície jednotlivca so zdravím planéty...

kčj, foto autorka

MDŽ v regióne

Úcta k ženám = úcta k sebe

Úcta k ženám – k ich tvorivosti a životodarnej sile je zároveň úctou k sebe samému. A milé je, že žena obdarovaná v správnom čase, na správnom mieste si vzniknutý príjemný pocit pamätá roky.

Ako sme si pripomenuli Medzinárodný deň žien v našom regióne? Nová členka redakčnej rady Abovského Hlásnika **Monika Gergelová** telefonicky zistovala, či a ako oslávili tento sviatok v jednotlivých obciach. A výsledok?

Nechýbalo poďakovanie zamestnankyniam obecných úradov, napríklad v Nižnej Myšli, Ždani či vo Vyšnej Myšli, kde pozvanie starostu **Mareka Habínu** prijala aj spevácka skupina Odvážne ženy.

Najväčšia oslava MDŽ sa konala v Čani a to v dvoch vikendových dňoch. Tamojšiu Jednotu dôchodcov okrem speváckych vystúpení Domoviny a Ozveny prišli rozveseliť ženy a dievčatá z „tanečnej“ pod vedením **Lenky Bačovej**. Klub dôchodcov tiež pripravil priateľské posedenie, na ktorom vystúpili Klubovčanky.

Ženám aj v mene starostu **Michala Rečku** na spomenutých podujatiach, na ktoré prišlo dovedna asi 240 ľudí, poďakovali a zagratalovali kvetinami poslanci obce – **Vladimír Kozma, Radoslav Čekan, Róbert Šandor** i zástupca starostu **Róbert Janotka**.

kčj, foto oú

Z MDŽ v Čani: Ján Hrinďa, Marta Kmecová, Oľga Džundová, Jolana Andrešová a Marta Sotáková

Bolo príjemne

Vyšnomyšľania na hrade

Prvú marcovú nedeľu a slnečné počasie využilo 30 zdatných turistov z Vyšnej Myšle na spoločný výlet. Vydali sa na Slanský hrad 17-kilometrovou trasou lesom ponad obec Rákoš. Pozreli pokračujúcu rekonštrukciu hradu a nabrali prvú kondičku. Na jarnú únavu nie je nič lepšie, ako sa o ňu podeliť.

oú Vyšná Myšľa, Monika Floriánová, foto oú Vyšná Myšľa

Až 26 záhradkárov zo Ždane sa stretlo 28. februára v záhrade Ladislava Gergela, aby si praktickými ukážkami pripomenuli jarné práce. Skúsení pestovatelia sa venovali výsadbe mladých stromčekov, zostrihaniu konárov, rezu viniča, výsadbe a množeniu viniča z odrezkov. Nasledoval zmladzovací rez hrušiek a jarný rez čierníc. Hostitelia pozvali priateľov aj na malé pohostenie.

ver/red

O tom, že jar naozaj prichádza, sa bola presvedčiť aj skupinka turistov zo Ždane, 24. marca vystúpili na vrch Bradlo v Slanských vrchoch, vysoký 840 m.n.m. kde obdivovali krásu prvých tohtoročných snežienok

Jubilejný Prechod a Beh Slanskými vrchmi

Cez hory 50-krát

Bohatá snehová nádielka, sľučné počasie a výhľad na Tatry. Takýto narodeninový darček pripravila príroda 270 účastníkom k polstoročnici Prechodu Slanskými vrchmi. Organizátor – obec Nižná Myšľa – tiež nešetril prekvapeniami.

V sále kultúrneho domu premietli okolo 500 fotiek z minulých ročníkov, najstaršie naskenovali z obecných kroník. Mnohí na nich spoznali svojich známych. Všetkých

návštevníkov obdarovali aj pamätnou medailou.

► Prvé kilometre

S nápadom zorganizovať prechod pri spomienke na oslobodenie Nižnej Myšle prišli **Pavol Véber, Jozef Véber** a **Bartolomej Vasil**. Prieskum trate urobili v jedno nedelňé ráno v decembri 1969. Prvý ročník odštartovala 9-členná skupina 17. januára 1970. Nešlo len o turistiku. Ľudia sa stretávali v kultúrnom dome, kde pri programe a občerstvení slávil oslobodenie obce. V začiatkoch trasa viedla cez Skároš k pamätníku, kde kladli veniec na znak úcty padlým vo vojnách. Nechýbali tam strelecké súťaže. Túra trvala o dve hodiny dlhšie ako dnes. „Účastníci so sebou nosili metrové klobásky. Aby prežili,“ žartuje **Emil Lacko**, jeden z najstarších zakladateľov. „Mám veľkú radosť, že aj po 50 rokoch sa ľudia schádzajú a podporujú krásnu myšlienku.“

► Krokom i behom

Každý rok prináša iné zážitky. Brodenie v blate či hlbokom snehu.

Krásy prírody

Pamätníci: veliteľ prechodu **Július Dulovič** a jeden zo zakladateľov **Emil Lacko** (sprava)

V 2007 kvôli hmle turisti aj zabúdli. Pred dvoma rokmi šliapali v mraze. Vrtochy zimy poznávajú i bežci. Prvú päťročnicu Behu Slanskými vrchmi absolvovala 27 členná výprava. Na svete je pekné video pretkávané historickými zábermi. Nájdete ho na FB obce a webovej stránke obce (sekcia Turistika / 50. ročník).

Monika Floriánová,
foto ocú Nižná Myšľa

Spomienky (rok 1974)

Kalendár podujatí

- 13. apríl **Regionálny stolnotenisový turnaj** (Čaňa)
- 13. - 14. apríl .. **Súťaž modelárov** Plastic Model (Čaňa)
- 14. apríl **Valalické maľované vajčičko** (Dom kultúry 15:00)
- 1. máj **Stavanie mája** (Haniska)
- 4. máj **Stavanie mája** (Kokšov-Bakša)
- 5. máj **Stavanie mája** (Vyšná Myšľa)
- 8. máj **Kladenie vencov** pri pamätníku (Skároš)
- 11. máj **Prechod Slanskými vrchmi Z Polianky do Polianky**
- 12. máj **Stavanie mája** (Seňa)
- 16. máj **Ružový vienok**, súťaž predškolákov vo folklórnom speve (Skároš)
- 19. máj **Stavanie mája** (Čaňa)
- 25. máj Územná **súťaž DHZ** okresu Košice-okolie (Nižná Myšľa)
- 1. jún **Deň obce Seňa** (770. výročie – účinkujú Karmen Pál Baláž, Mafia Corner, Rendošovci...)
- začiatok júna ... **ukážka tradičného prania na Rybníku** (Vyšná Myšľa)
- 9. jún **Beh Vyšnou Myšľou**
- 9. jún **Fanfára Fest** – prehliadka dychoviek (Trstené p. H.)
- 15. jún **Valalický jarmok**
- 22. jún **Deň obce Sokolany**
- 29. jún **Deň obce Geča**
- 29. jún **Rock pod Giličom** (Amfiteáter Skároš)
- 30. jún Hlavný program – **Dni RZOH** (Amfiteáter Skároš – účinkujú Drišliak, Tomáš Oravec a Sokoly...)

www.regionhornad.sk

Čo je nové?

Dianie v našom regióne spolu s Abovským hlásnikom mapuje aj webová regionálna stránka. Nájdete tam aktuality, pozvánky i všelijaké zaujímavosti.

V rubrike **Kam ísť – turistika** k značkovým cyklotrasám a peším túram pribudli **nevšedné výlety**. Každý z nich odkrýva malý poklad, o ktorom vie málokto. Objavuje ich šéfredaktorka hlásnika Katarína Čániová.

V rubrike **Kto sme** sa virtuálnym návštevníkom predstavujú jednotlivé obce. K prezentácii sme doplnili **videovizitku** a informáciu o **knihách**, ktoré o obciach vyšli. Nenašli ste ich u teč svojej? Pošlite nám ich na adresu **regionhornad@gmail.com**.

V rukách držíte prvé tohorodné číslo Abovského hlásnika. O čom informovalo to vlašajšie? Nepátrajte v pamäti, kde ste ho uložili. Vo vytvorenom **archíve čísel** nájdete všetky výtlačky od roku 2008. Pekné čítanie!

Monika Floriánová

Súťaž mladých záchranárov

Okresné kolo tejto celoslovenskej postupovej súťaže žiakov druhého stupňa ZŠ bude v stredu 17. apríla v herlianskom lesoparku. Testy z civilnej ochrany, strelba zo vzduchovky, hasenie malých požiarov, odborná a praktická prípravenosť, poskytovanie prvej pomoci, použitie linky tiesňového volania 112, ovládanie základov topografie a práce s mapou v teréne preveria našich mladých. Súťaž sa doteraz úspešne zúčastnili žiaci z Čane, Hanisky, Sene, Ždane a Košickej Polianky.

kdz

Viac na <https://www.minv.sk/?sutaz-mladych-zachranarov-ks>

Zima na zelenom

Zeleň sa väčšinou cez zimu stráca, no v našom regióne to na tmavo-zelených pingpongových stoloch žilo viac než v minulosti. Viaceré obce zorganizovali záporenia prístupné aj pre hostujúcich účastníkov z iných dedín. Vrcholom sezóny sa stal – podľa vzoru futbalistov a hokejistov – prvý celoregionálny stolnotenisový turnaj vo Valalikoch 10. marca.

Vo Vyšnej Myšli si pozvali na 29. decembra tri susedné obce. Domáci

sa museli v rámci tohto 13. ročníka nakoniec skloniť pre umením súperov z Vyšnej Hutky. Tretia skončila Nižná Myšľa a štvrté Blažice. Hralo sa systémom každý s každým od 13. približne do 19. hodiny. Pohár za druhé miesto skončil vo vitríne na vyšnomyšľanskom obecnom úrade. Trofeje na pamiatku si však odnieslo každé zúčastnené družstvo.

V deň polročných prázdnin sa 15 detí zúčastnilo súbojov za zelenými stolmi v Seni. V otvorenej kategórii

Premiérový ročník regionálneho stolnotenisového turnaja v našej „mekke pingpongu“ Valalikoch prilákal družstvá z ôsmich našich obcí, ktoré reprezentovalo 43 hráčov rôznych vekových kategórií. Víťaz

zom sa stal **Tomáš Kundrák** z Hanisky pred **Patrikom Szilagym** z Vyšnej Hutky a **Vladimírom Vasilom** z Nižnej Myšle. V družstvách opäť zvíťazili športovci z Vyšnej Hutky pred Nižnou Myšľou a Skárošom. Nechýbalo občerstvenie v podobe gulášu. Poďakovanie patrí hlavne STO Valaliky na čele s **Jozefom Kacvinským** a **Ladislavom Andorom**.

Najlepšie trio z regiónu na „bedni“ vo Valalikoch – gratulovali starostovia zo silných stolnotenisových obcí – vľavo **Ľubomír Vranka** zo Skároša, vpravo **Miroslav Sisák** z Nižnej Myšle

Na turnaji štyroch obcí (na snímke) i v celoregionálnom porovnaní vyhrali Vyšnohuťčania

do 10 rokov zvíťazil **Martin Dubecký** zo ZŠ Haniska. Medzi staršími žiakmi dominoval domáci **Richard Holub**. Na druhý deň v súťaži dospelých ex-

celoval 68-ročný **Štefan Šoltés** zo Sene. Vyhral nielen medzi seniormi, ale nechal za sebou aj konkurentov mladších aj o takmer 50 rokov.

Záver roka si bez Vianočného stolnotenisového turnaja nevedia predstaviť ani v Skároši. Pod vedením hlavného organizátora **Ladislava Jambora** zvädzali účastníci nelútostné súboje za vernej podpory fanúšikov, hralo sa však v duchu fair-play.

Ľad v Čani opäť vrel

Zima tradične patrila hokeju, viaceré obce vrátane menších Sokolian usporiadali obecné turnaje. Najväčšiu pozornosť však pútal ten regionálny o pohár predsedu RZOH. Nižná Myšľa porazila domácu Čaňu vo finále 5:2 a odniesla si prestížnu trofej.

ČITATEĽSKÁ SÚŤAŽ

Ďakujeme vám všetkým, vážení čitatelia, od ktorých sme mailom alebo pohľadnicou dostali odpovede na súťažnú otázku v minulom čísle Hlásnika. Pýtali sme sa na uvedenie názvov aspoň dvoch publikácií spisovateľa Imricha Jesenského z Čane. Každá z 13 odpovedí bola správna. Knihu s venovaním autora vyhrávajú **Václav Klimeš z Kluknavy** a **Anna Poláková zo Ždane**. Blahoželáme! V súťaži pokračujeme ďalej.

Nová otázka znie: „Koľko CD nosičov nahrála ženská speváčka skupina Paradne nevesti z Valalík a ako sa volá to najnovšie?“

Odpoveď na ňu nájdete v obsahu tohto čísla. Pošlite nám ju do konca mája na korešpondenčnom lístku alebo pohľadnici na adresu redakcie alebo na mailovú adresu: regionhornad@gmail.com. V odpovedi uveďte aj svoj telefonický kontakt. Dvoch z vás vecne odmeníme.

AH/KDz

Polovica stokilometrového pochodu je na deväťdesiatom kilometri.

čínske príslovie

Vydáva: Regionálne združenie obcí Hornád so sídlom Osloboditeľov 22, Čaňa, IČO: 319 65 041, **redakcia:** Communication House, s.r.o., **adresa:** Štefánikova 6, 040 01 Košice, **e-mail:** regionhornad@gmail.com, **web:** www.regionhornad.sk, **vedúca redaktorka:** PaedDr. Katarína Eva Čaniová – tel: 0905 812 883, **redaktor:** Mgr. Anton Oberhauser – tel. 0911 291 255, **redakčná spolupráca:** Ing. Monika Floriánová, Matúš Géci, **redakčná rada:** predseda Mgr. Karol Dzugas, Ing. Miloš Barcal, Mgr. Monika Gergelová, JUDr. Ľubomír Vranka, Ing. Štefan Petrik, Mgr. Denisa Vargová, **Distribúcia** - Obecný úrad Ždaňa, tel. 055/698 00 21. Vychádza ako štvrtročník pod registračným číslom EV 3592/09, ISSN 1339 - 2549, **sadzba:** Jozef Veselý - FOGRA studio Košice, **tlač:** ROTAPRINT, s.r.o. Redakcia nezodpovedá za obsah doručenej inzercie.